



De film Childcare Stories als discussiemateriaal

Suggesties en tips voor gebruik in gesprek met de KINDEROPVANG

### **Enkele voorbeelden:**

- Vormings- of begeleidingstraject voor medewerkers en verantwoordelijke(n) van één kinderopvanginitiatief
- Lokaal overleg kinderopvang
- Proefproject Centrum voor Kinderopvang

### **Gebruiksmogelijkheden?**

In de volgende situaties kan je de film gebruiken:

- **Je wilt het bekendmaking- en inschrijvingsbeleid bespreken**

Sommige groepen zijn ondervertegenwoordigd in de kinderopvang. Denken we bijvoorbeeld aan kansarme gezinnen of allochtone gezinnen. Het inschrijvingsbeleid (zowel moment van inschrijving als voorrangsregels) maar ook de uitstraling en bekendmaking van de kinderopvang speelt hierbij een rol. Om kinderopvang toegankelijk te maken voor kansengroepen – en dus zijn sociale functie te vervullen – is een doordacht inschrijvings- en bekendmakingbeleid nodig. De film toont de nood aan een doordacht inschrijvingsbeleid. De verhalen van de ouders tonen dat een inschrijvingsbeleid moet uitgaan van de diverse behoeften van ouders aan kinderopvang.



- **Je wilt een eigen visie ontwikkelen over flexibiliteit en kinderopvang**

Ten gevolge van de toenemende tewerkstelling van vrouwen en de toenemende flexibilisering van de arbeidsmarkt, stelt zich meer en meer de vraag naar meer flexibiliteit in de kinderopvang. Flexibiliteit is een centraal thema in de film. Verschillende ouders getuigen hoe moeilijk het enerzijds is kinderopvang te vinden die de nodige flexibiliteit biedt. Anderzijds getuigen ouders over de oplossingen die ze wel vonden en hoe belangrijk dit voor hen was. Medewerkers uit de kinderopvang vertellen op welke manier zij een antwoord bieden op de gevraagde flexibiliteit. De film is daarom een goed aangrijpingspunt om een eigen visie te ontwikkelen over flexibele kinderopvang.

- **Je wilt de dialoog met ouders over hun verwachtingen aanmoedigen**

Zoals uit de film blijkt, hebben ouders duidelijke verwachtingen over de kinderopvang én stellen ze het op prijs indien de kinderopvang hier oor naar heeft. Momenteel bestaat de valkuil dat door het plaatstekort er onvoldoende dialoog is over de verwachtingen van ouders. Ouders hebben immers weinig keuze en zijn daardoor minder geneigd om hun verwachtingen te bespreken. Deze film toont praktijkvoorbeelden waarin dialoog met ouders steeds centraal staat.

- **Je wilt een eigen visie ontwikkelen op de kinderopvang als opvoedingspartner voor ouders**

Meer en meer stelt zich de vraag naar de opvoedingsondersteunende rol van de kinderopvang. Deze film biedt een aangrijpingspunt om hier een visie over te ontwikkelen. Meerdere ouders getuigen dat de kinderopvang voor hen een belangrijke rol heeft in de opvoeding van de kinderen. Kinderen kunnen er samenspelen, leren er leven en spelen in een groep, krijgen andere spelkansen. Kinderen leren er omgaan met regels. Naar de kinderopvang gaan is voor de kinderen een goede brug om later de stap naar school te zetten. Onder andere het aanleren van de Nederlandse taal is voor sommige ouders belangrijk. Vaak leren ouders ook van de aanpak van de begeleiding in de kinderopvang.

- **Je wilt de participatie van vaders in de kinderopvang bespreken.**

De rol van vaders in de opvoeding van de kinderen is in de voorbije decennia gewijzigd. Vaders nemen in toenemende mate de dagdagelijkse zorg voor hun kinderen op. Zo nemen vader steeds meer het brengen en halen van de kinderen mee voor hun rekening. Er zijn goede redenen om als kinderopvang actief te investeren in het betrekken van de vaders bij de opvang, ook de vaders die je minder vaak ziet. In de film komen verschillende vader aan bod over kinderopvang. De verhalen van deze vaders zijn een goed aanknopingspunt om te reflecteren over de manier waarop de kinderopvang vaders aanspreekt en betreft.



## ***Hoe kan je met de film aan de slag gaan? Enkele tips.***

### **Inleiding op de film**

Leidt de film in voor je hem bekijkt.

In het voorgaande zagen we dat je de film voor verschillende doeleinden kunt gebruiken. Vertel aan de deelnemers met welk doel je de film wil bekijken en waarover je het wil hebben na het bekijken van de film. Op deze manier is het voor de kijkers duidelijk waar ze aandacht aan besteden bij het bekijken van de film.

Vertel aan de deelnemers wat je precies verwacht van het bekijken van de film. Is het doel de discussie? Of is de discussie over de film een eerste stap in een proces dat moet leiden tot concrete veranderingen?

### **De film bekijken**

De hoofdfilm bestaat uit 4 hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 is de inleiding op de film.
- In hoofdstuk 2 getuigen ouders over de moeilijke zoektocht naar een kinderopvang die tegemoet komt aan hun behoeften en verwachtingen.
- In hoofdstuk 3 komen medewerkers uit de kinderopvang aan het woord. Zij vertellen hoe zij een antwoord trachten te bieden op de behoeften en verwachtingen van ouders.
- In hoofdstuk 4 komen de ouders terug aan bod. Ze vertellen waarom zij tevreden zijn over de gevonden kinderopvang.

Na het bekijken van de volledige film, kan je indien nodig een hoofdstuk (bvb. hoofdstuk 3) herhalen.

Je kunt eveneens gebruik maken van de extra's op de DVD. Dit zijn 11 afzonderlijke en korte interviews met de ouders uit de hoofdfilm. Afhankelijk van wat je wilt bespreken, kan je ook één of meerdere interviews bekijken.

### **Dit zijn de extra's en de thema's die hierin aan bod komen:**

- Antero:
  - bekendmakings- en inschrijvingsbeleid, in het bijzonder de impact van onthaal en administratie op de toegankelijkheid
  - partner in de opvoeding
- Ayda:
  - bekendmakings- en inschrijvingsbeleid, in het bijzonder de impact van wachtlijsten
  - dialoog met ouders



- Ertan en Nürtin:
  - partner in de opvoeding
- Fatma:
  - partner in de opvoeding
- Lisete:
  - bekendmakings- en inschrijvingsbeleid, in het bijzonder de impact van wachtlijsten
  - flexibiliteit, in het bijzonder vroege en late opvang
  - partner in de opvoeding
- Melanie:
  - flexibiliteit, in het bijzonder lange opvangtijd
  - dialoog met ouders
- Nico:
  - partner in de opvoeding
  - vaderbetrokkenheid
- Ronny:
  - dialoog met ouders
  - vaderbetrokkenheid
- Samira en Mohammed:
  - flexibiliteit, in het bijzonder nachtopvang
  - partner in de opvoeding
  - vaderbetrokkenheid
- Stefan:
  - dialoog met ouders
  - partner in de opvoeding
  - vaderbetrokkenheid
- Tatiana:
  - bekendmakings- en inschrijvingsbeleid, in het bijzonder reden opvang



## Na de film

Na het bekijken van de film, ga je over tot het bespreken van de film en de confrontatie met de eigen praktijk en visie op kinderopvang.

We geven je alvast enkele vragen die je kunt gebruiken bij de bespreking.

### *Tip*

*Pas de vragen aan in functie van de groep waarmee je werkt. Indien je bijvoorbeeld werkt met een groep van kinderopvanginitiatieven die als CKO willen samenwerken, focus je op wat de kinderopvanginitiatieven samen al bereiken en wat zij als groep via samenwerking kunnen verbeteren.*

### **Thema bekendmakings- en inschrijvingsbeleid**

Mogelijke vragen zijn:

- Wat zijn de eerste reacties na het zien van de film?
- Voor sommige ouders in de film is de kinderopvang moeilijk toegankelijk. Is dit herkenbaar?
- Wat zijn mogelijke gevolgen van een slechte toegankelijkheid van de kinderopvang voor kansengroepen? Denk hierbij zowel aan mogelijke gevolgen voor de gezinnen zelf als aan maatschappelijke gevolgen?
- De film toont dat ouders om verschillende redenen gebruik maken van de kinderopvang: werken, volgen van een opleiding of cursus, gezondheidsproblemen van een ouder, opvoedingsproblemen, de mogelijkheid hebben om andere mensen te ontmoeten, enz.  
Om welke redenen maken ouders bij jullie gebruik van de kinderopvang? Hebben jullie hier inzicht in?
- Wat zijn de kenmerken van de gezinnen in de buurt of regio?
- Welke ouders bereiken jullie wel en welke niet? Wat is hierbij de invloed van de manier waarop jullie bekendmaken en inschrijven?
- Op welke manier onthalen jullie nieuwe ouders? Op welke manier beïnvloedt dit de toegankelijkheid positief of negatief?
- Welke veranderingen in het bekendmakings- en inschrijvingsbeleid zijn mogelijk om de toegang voor kansengroepen te verbeteren?



### Thema flexibiliteit

Mogelijke vragen zijn:

- Wat zijn de eerste reacties na het zien van de film?
- Bij een groot aantal ouders is de vraag naar flexibiliteit belangrijk. Om welke vormen van flexibiliteit gaat het? Is dit verhaal van de ouders herkenbaar? Waarom?
- Wat zijn mogelijke gevolgen van een weinig flexibele kinderopvang voor ouders en kinderen? Wat zijn op termijn mogelijke maatschappelijke gevolgen?
- Welke antwoorden zijn er volgens jou mogelijk om tegemoet te komen aan de vraag naar flexibiliteit?
- Eén van de medewerkers benoemt in de film verschillende voorwaarden voor het creëren van flexibele kinderopvang, o.a. een goede balans vinden tussen pedagogische kwaliteit en flexibiliteit, personeel hebben dat zelf flexibel is en dat de visie ondersteunt en ten slotte samenwerking. Wat zijn volgens jou belangrijke voorwaarden?

### Thema dialoog met ouders

Mogelijke vragen zijn:

- Wat zijn de eerste reacties na het zien van de film?
- In de kinderopvanginitiatieven in de film neemt dialoog met ouders over hun behoeften en verwachtingen een centrale plaats in. De ouders in de film benadrukken het belang hiervan.
- Op welke momenten gaan jullie in dialoog met ouders over hun behoeften en verwachtingen?
- En op welke manier?
- Gebeurt dit vooral individueel of ook met een groep ouders?
- Wat zijn jullie ervaringen? Wat werkt en werkt niet?
- Hebben jullie voldoende kennis van en inzicht in de behoeften en verwachtingen van ouders in jullie buurt of regio? Zo nee, hoe kan dit worden verbeterd?

#### Tip

*Een gesprek met medewerkers én ouders samen over behoeften en verwachtingen van ouders ten aanzien van kinderopvang, kan heel leerrijk zijn. Opnieuw kan je gebruik maken van de DVD. De hoofdfilm kan gebruikt worden om het gesprek over behoeften en verwachtingen te openen. Daarnaast kan je de DVD ook gebruiken om één thema meer diepgaand te bespreken met ouders en medewerkers. De volgende thema's komen in de film uitgebreid aan bod:*

- eerste kennismaking met de kinderopvang
- flexibiliteit
- kinderopvang als partner in de opvoeding van kinderen
- kwalificaties en houding van de begeleiding
- vaderbetrokkenheid

*Zie bij 'Ouders – Verwachtingen van ouders bespreken' voor meer tips.*



### Thema partner in de opvoeding

Mogelijke vragen zijn:

- Wat zijn de eerste reacties na het zien van de film?
- Voor verschillende ouders in de film speelt kinderopvang een belangrijke rol in de opvoeding van hun kinderen. Is het verhaal van de ouders herkenbaar? Waarom wel / niet?
- Partner zijn in de opvoeding, wat kan dit betekenen?
- Op welke manier willen / kunnen jullie partner zijn in de opvoeding?

### Thema vaderparticipatie

Mogelijke vragen zijn:

- Wat zijn de eerste reacties na het zien van de film?
- Wat blijft je bij uit de verhalen van de vaders?
- Werken er bij jullie in de opvang mannen? Vind je het belangrijk dat er meer mannelijke medewerkers in de kinderopvang komen?
- Waaruit bestaat het contact met vaders: het brengen en halen van de kinderen, informatie uitwisselen, participeren aan feesten en activiteiten en/of meehelpen of denken in de opvang?
- Welke vaders bereiken jullie niet? Welke alternatieven bestaan er om deze vaders aan te spreken? Hoe kan je inspelen op hun interesses en sterke punten?
- Geef je in je communicatie naar ouders (bijvoorbeeld in brieven of foto's) de boodschap dat je wilt samenwerken met moeder én vader?

*Tip*

*De brochure 'Ouderparticipatie, ook voor vaders!' is speciaal ontwikkeld voor kinderdagverblijven die vaderparticipatie willen stimuleren en versterken. Naast praktische tips om vaders actiever bij de opvang te betrekken, bevat het een doe-instrument om de plaats van vaders in de eigen opvang te evalueren en een actieplan op te stellen. Je kunt het instrument downloaden op [www.vbjk.be](http://www.vbjk.be).*